

Тема уроку:
Обмороження та його
періоди. Класифікація
обмороження. Домедична
допомога при
обмороженнях

Матеріали підготувала Скляренко Ольга Анатоліївна –
учитель зарубіжної літератури та основ медичних знань
ОЗО «Балаклеївський ліцей імені Євгенії Гуглі»
Балаклеївської сільської ради Черкаської області

Мета уроку

- *Навчальна:* сформувати у здобувачів освіти поняття про обмороження; навчити розрізняти його ступені; з'ясувати причини та симптоми розвитку; навчити заходам профілактики та навичкам домедичної допомоги при обмороженнях;
- *виховна:* виховувати небайдуже ставлення до власного здоров'я і до потерпілих;
- *розвивальна:* розвивати здоров'язбережувальну та природничу компетентність, навички побудови алгоритму дій у надзвичайній ситуації.

Актуалізація знань

- Як організм людини зберігає постійну температуру тіла в холодну погоду?
- Що таке терморегуляція організму? Яким чином одяг впливає на цей процес?

Мотивація навчальної діяльності

- На минулому уроці ми говорили про пристосування організму до жарких умов навколишнього середовища. Сьогодні ми поговоримо про протилежну небезпеку — холод та його вплив на організм людини.

Мотивація навчальної діяльності

- З курсів географії, біології ви знаєте, що народи світу, які мешкають у полярних широтах чи високо у горах, мають антропологічні пристосування до суворих

умов. Спробуйте назвати ці пристосування, пояснити їх сутність. Чи маємо ми такі пристосування, чи їх можна набути?

Вивчення нового матеріалу

1. Переохолодження та його періоди

- *Переохолодження* — це загальний стан людини, коли на всю поверхню тіла впливає холод, а температура тіла при цьому нижча за 35 °С.

Вивчення нового матеріалу

Стадії загального замерзання тіла

- **I стадія** — загальмованість, утруднення мови, скутість рухів, озноб, блідість шкірних покривів, уповільнення серцебиття, зниження температури тіла до 33-35 °С, супутнє відмороження I—II ступеня;

Вивчення нового матеріалу

- **II стадія** — адинамія; загальне задубіння; шкірні покриви холодні, «мармурові», синюшні (більше на кінцівках); самостійні рухи неможливі; завдяки напруженню м'язів з'являється поза «скоцюрбленої людини». Частота серцевих скорочень

уповільнюється до 5

Тиск знижується

зниження

Вивчення нового матеріалу

- **III стадія** — свідомість втрачена; судоми; блювота; заледеніння кінцівок; задубіння тіла; серцебиття поодинокі; артеріальний тиск зазвичай не визначається; дихання рідке; температура тіла падає до 29°C і нижче; наявне відмороження обличчя і кінцівок. За температури тіла $22-25^{\circ}\text{C}$

оживлення потерпілого

практично неможливе.

Вивчення нового матеріалу

2. Класифікація обмороження

- **Обмороження** — це ушкодження тканин організму з розвитком місцевих та системних змін під дією холоду.
 - Головний чинник обмороження — низька температура; чинники, які сприяють йому: підвищена вологість (теплопровідність шкіри збільшується), вітер, затісний одяг та взуття. вже перенесені обмороження, нерухомість чи надто довгі кінцівки, судинні захворювання, травми та поранення в організмі (поранення, голод, сп'яніння, порушення свідомості тощо).

Вивчення нового матеріалу

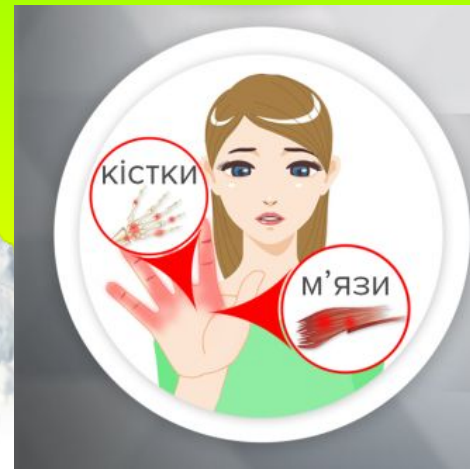
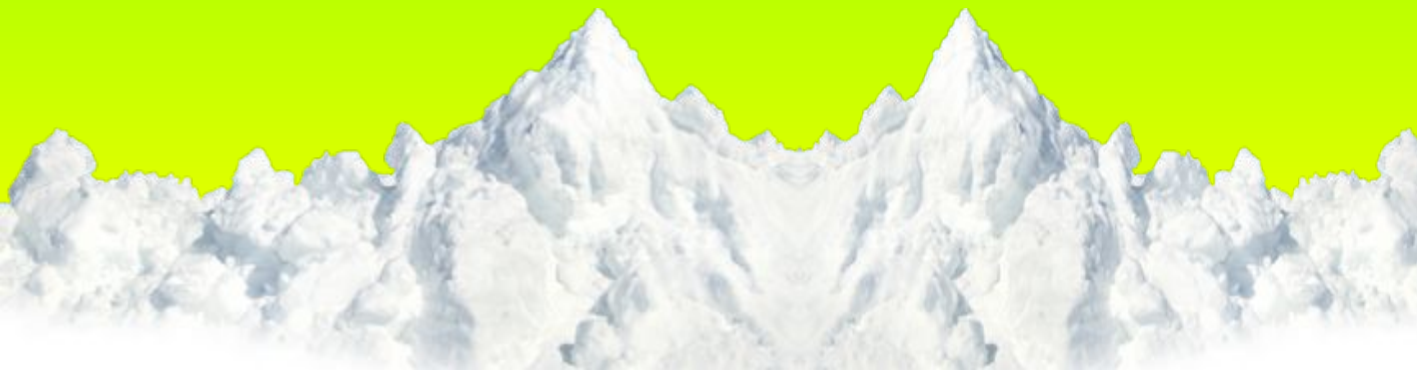
Чотири ступені обмороження

- **I ступінь** — шкіра блідого кольору, незначно набрякла, чутливість знижена або повністю відсутня;
- **II ступінь** — пухирі, наповнені прозорою або білою рідиною; підвищення температури тіла, охолодження;

Вивчення нового матеріалу

- **III ступінь** — пухирі, наповнені рідиною темно-червоного або темно-бурого кольору; навколо омертвілої ділянки запальний валик; охолодження, потовиділення, значне погіршення самопочуття, апатія;
- **IV ступінь** — поява пухирів, наповнених чорною рідиною; наявні ознаки шоку.

Вивчення нового матеріалу

3. Домедична допомога постраждалим у разі переохолодження/обмороження

- Переконатися у відсутності небезпеки.
- Провести огляд постраждалого, визначити наявність свідомості, дихання.
- Викликати бригаду швидкої медичної допомоги.
- Якщо у постраждалого відсутнє дихання, розпочати проведення серцево-легеневої реанімації.

Вивчення нового матеріалу

- За можливості усунути дію холоду: перемістити постраждалого в тепле приміщення, зняти мокрий одяг. Взуття та одяг знімати обережно, без зусиль, щоб не ушкодити вражені ділянки тіла.

- Якщо постраждалий при свідомості, зігріти його, проводити загальне зігрівання постраждалого, давати постраждалому безалкогольні гарячі напої.

Не рекомендуються інтенсивне розтирання і масаж обмороженої частини тіла.

Вивчення нового матеріалу

- Накласти на ушкоджену ділянку чисту пов'язку.
- Забезпечити нерухомість переохолоджених пальців, кистей і стоп. За необхідності виконати імобілізацію за допомогою імпровізованих або стандартних шин.
- Якщо постраждалий непритомний, його слід укласти на спину, збережене нормальне дихання та стабільне положення.

Вивчення нового матеріалу

- Накрити постраждалого ковдрою;
- Забезпечити постійний нагляд за постраждалим до приїзду бригади швидкої медичної допомоги.
- При погіршенні стану постраждалого до приїзду бригади швидкої медичної допомоги повторно

дзвонити диспетчеру екстреної медичної допомоги.

Перегляд відео

- Допомога при обмороженні

https://www.youtube.com/watch?v=gd3OY94FnGI&ab_channel=PravdaTUTLviv

Закріплення знань

- Вікторина

Підсумки уроку

- Поясніть, чому не слід розтирати шкіру снігом у разі переохолодження.
- Зараз усе більш поширеним є використання термобілизни, головна функція якої — відведення вологи від тіла. Яким чином це допомагає організму зберігати тепло?

Домашнє завдання

- Вивчити § 6 підручника.
- Скласти пам'ятку туристам, що заблукали у снігову холодну погоду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

Література

- Захист Вітчизни. Основи медичних знань. Рівень стандарту : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / А.А. Гудима, А.О. Пашко, І.М. Герасимів, М.М. Фука. – Тернопіль : Астон, 2019. – 240 с. : іл.

Інтернет-ресурси

- <https://vseosvita.ua/library/konspekt-z-temi-persa-dopomoga-pri-opikah-dopomoga-pri-teplovomu-ta-sonacnomu-udari-obmorozeni-ta-elektrotravmah-76572.html>
- http://osnova.com.ua/preview/book/5847/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8B%20%D0%B8%D0%B7%20MK_zahist_11%20kl_bu_tenko_pavluk.pdf
- Відео:
https://www.youtube.com/watch?v=gd3OY94FnGI&ab_channel=PravdaTUTLviv